

ДО
Г-Н СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

Изх. № 161/16.12.2010г.

КОПИЕ

ДО: Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ
НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА
КЪМ 41-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО: Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ
ЗАМ. - МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА

СТ А Н О В И Щ Е
ВЪВ ВРЪЗКА С ПУБЛИКУВАНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ PISA 2009

В общественото пространство вече са известни негативните за страната ни резултати от последното проучване на Програмата за международно оценяване на учениците (PISA). През изминалата седмица те бяха горещата новина в медиите и горчивата тема, обект на широка обществена дискусия. Част от изследването анализира факторите, които влияят върху мотивацията и нагласите, върху стратегиите и навиците за четене. Резултатите недвусмислено сочат пряката връзка между добрите постижения на учениците и времето, което те отделят за четене. Формирането на умения за четене с разбиране е в тясна зависимост от интереса и честотата на четенето.

Безпокойството, породено от изнесените резултати, ни дава основание да фокусираме вниманието на управленските структури в системата на образованието върху ролята на библиотеките като неотменна част от учебно-възпитателния процес и отново да напомним за възможностите и неизползвания потенциал на училищната библиотека. Нейната мисия е да съдейства за изграждането на положителни нагласи към четенето, да мотивира учениците да четат и да изгражда навици за активно четене, които остават за цял живот и допринасят за изграждането на личността на младите хора. За съжаление в България те остават недооценен и неизползван ресурс. Убедени сме, че липсата на политика за развитие на училищните библиотеки, тяхното подценяване и negliжиране през последните две десетилетия също е фактор, допринесъл за ниските резултати. Неслучайно негативните статистически данни за намаляващия брой на училищните библиотеки, за оскъдно набавяната

литература за техните фондове и ползването им са в унисон с влошените резултати от изследването **PISA**.

Като следствие от неадекватната политика, училищните библиотеки не отговарят на международните стандарти и равнището на съвременните изисквания към учебно-възпитателния процес, нямат съвременна компютърна техника и не предоставят необходимия достъп до информация и комуникация. Статутът на училищния библиотекар не е регламентиран адекватно в нормативната база и това дава възможност на директорите на редица училища да решават финансовия дефицит за сметка на училищната библиотека. Съкратени са училищни библиотекарски места, на много места съществуването на библиотеката е фиктивно. Често на длъжността „библиотекар“ се назначават лица без необходимата професионална квалификация и образователно-квалификационна степен. Библиотечният специалист е приравнен към помощния персонал, а не към педагогическия, каквато е международната практика.

Манифестът на ЮНЕСКО и ИФЛА за училищните библиотеки определят училищната библиотека като важна част от всяка дългосрочна стратегия за грамотност и образование, за информационно осигуряване, за икономическо, социално и културно развитие. Според добрите практики и международните стандарти училищните библиотеки са „медийни центрове“ с широко застъпени не само актуални книжни колекции, но и съвременни носители на информация, създаващи нова информационна среда в училище.

Училищните библиотеки могат много по-пълноценно да подпомагат учебния процес и информационната грамотност на учениците и учителите; да се превърнат в привлекателно и сигурно място за учениците за срещи и полезни дискусии; в любимо място за четене и обмен на знания и информация, ако се изпълнят следните три условия:

- Спазване на международните стандарти за книгоосигуреност – 10 книги на ученик; минимален фонд – 2 500 тома; 5% от разходите за издръжка на учениците (като се изключат разходите за заплати, капиталовите разходи и др.) да се отделят за закупуване на нови издания и други носители на информация.
- Регламентиране на мястото на училищната библиотека и статута на училищния библиотекар като част от педагогическия персонал в Закона за училищното образование.
- Осигуряване на необходимото техническо оборудване за достъп до информация и съвременни комуникации.

Състоянието на училищните библиотеки в страните с високи резултати в цитираното проучване дава основание да вярваме, че след комплексна промяна на образователната среда, включваща и училищната библиотека, резултатите за България от бъдещи проучвания на PISA ще бъдат различни!

Директор на Изпълнителното бюро
Ели Попова

